

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Дошкільна освіта»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта»

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація Бакалавр дошкільної освіти

Професійна кваліфікація Вихователь закладу дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

**Голова вченої ради _____ проф. Цепенда І.Є.
(протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.)**

Освітня програма вводиться в дію з _____ 20__ р.

**Ректор _____ проф. Цепенда І.Є.
(наказ № _____ від «_____» _____ 20__ р.)**

м. Івано-Франківськ 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми : _____к.п.н., проф. Мацук Л.О.

Члени робочої групи : _____д.п.н., проф. Лисенко Н.В.
_____к.п.н., доц. Лазарович Н.Б.
_____к.п.н., доц. Захарасевич Н.В.

ВНЕСЕНО:

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

Протокол № ____ від «__».....2022 р.

Завідувач кафедри _____проф. Лисенко Н.В.

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою Педагогічного факультету

Протокол № ____ від «__» 2022 р.

Декан Педагогічного факультету _____проф. Кондур О.С.

НАДАНО ЧИННОСТІ:

Наказ ректора № ____ від «__» _____ 2020 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ З:

«__» _____ 2020 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник _____Солонець І.Ф.

ПЕРЕДМОВА

Історія освітньої програми:

Освітня програма «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта» розроблена кафедрою теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти у 2016 році, затверджена Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30.08.2016 р.) та введена в дію Наказом ректора № 125/-06-01-С від 31.08.2016 р.

В ОП встановлено нормативний зміст навчання, вимоги до нього, до обсягу і рівня освітньої та професійної підготовки бакалавра зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». В ОП визначено перелік освітніх компонентів підготовки бакалаврів із кількістю навчальних годин/кредитів для їхнього вивчення, терміни навчання, відповідні цикли теоретичної та практичної підготовки і вибіркового компонентів, форму державної атестації. В ОП представлено освітні компоненти, які об'єднані у структурно-логічну схему. Вказаний варіант ОП передбачає присвоєння бакалавра спеціальності 012 «Дошкільна освіта» кваліфікації «Бакалавр дошкільної освіти. Вихователь дітей дошкільного віку». Згідно вимог в ОП визначено складові професійної компетентності із інтегральною, загальними і спеціальними компетентностями, сформульовано програмні результати навчання, сформовано матрицю зв'язків між освітніми компонентами і результатами навчання. ОП визначає вимоги до вступу на навчання, організації й технології навчання, форми та методи оцінювання результатів навчання, різні аспекти інформаційно-технологічного забезпечення освітнього процесу, вимоги до вступу та продовження навчання. В ОП обумовлюється моніторинг та оцінювання навчальних планів та освітніх стандартів, якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, забезпечення зворотнього зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду, пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу.

В 2019 році Освітня програма «Дошкільна освіта» приведена у відповідність до затвердженого Стандарту вищої освіти України: першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 – «Освіта/Педагогіка», спеціальності 012 – «Дошкільна освіта», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1456.

У 2022 році Освітня програма «Дошкільна освіта» приведена у відповідність до затвердженого Професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 р. № 755-21.

Розроблено робочою групою спеціальності 012 «Дошкільна освіта» у складі:

1. Лисенко Н.В. – завідувач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
2. Мацук Л.О. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти;
3. Лазарович Н.Б. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти;
4. Захарасевич Н.В. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів :

1. Голей Т.Б. – завідувач ЗДО №1 «Калинонька», м.Івано-Франківськ;
2. Палій Р.І. – завідувач ЗДО №3 «Бджілка», м.Івано-Франківськ;
3. Василюшин А.В. – завідувач ЗДО №28 «Квітка Карпат», м.Івано-Франківськ;
4. Балкова Ольга Василівна – головний спеціаліст з питань дошкільної освіти Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради.
5. Микитин Оксана Василівна – директор Івано-Франківського відділення ТОВ «Центр розвитку особистості «Унікум».

Освітня програма зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Педагогічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Освітня кваліфікація: Бакалавр дошкільної освіти Професійна кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти
Офіційна назва освітньої програми	Дошкільна освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 міс.
Наявність акредитації	Національне агентство з якості вищої освіти, Україна; до 2025 року
Цикл/рівень	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 2025 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/ ; https://kttmdiso.pnu.edu.ua
2 Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладах системи освіти і сім'ї, здатних розв'язувати завдання із застосуванням теорії і методики дошкільної освіти. Мета ОП відповідає Стратегії розвитку університету на 2020-2027 роки (https://pnu.edu.ua)	
3 - Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 012 «Дошкільна освіта» Об'єкти вивчення та діяльності – виховання і навчання дітей від народження до вступу до школи, формування в них уявлень, навичок, якостей, необхідних для навчання в школі, цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду. Цілі навчання – підготовка фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладах системи освіти і сім'ї, здатних розв'язувати завдання із застосовуванням теорії і методики дошкільної освіти. Теоретичний зміст предметної області базується на таких поняттях: дошкільна освіта, виховання в ранньому та дошкільному віці, навчання дітей в закладах дошкільної освіти, розвиток дітей раннього та дошкільного віку, провідний вид діяльності дітей раннього та дошкільного віку. Методи, методики та технології – словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні; здоров'язбережувальні технології, інформаційно-комунікаційні, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвивальні, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, діяльнісні, диференційованого навчання, методики виховного спрямування тощо. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, практичні посібники та методичні вказівники, комп'ютерна бібліотека та аудиторії, презентаційна зала для демонстрації. Співвідношення обсягів основних компонентів освітньо-професійної програми: I. Цикл загальної підготовки – 15 кредитів. II. Цикл професійної підготовки – 162 кредити. 2.1. Теоретична підготовка – 114 кредитів. 2.2. Практична підготовка – 48 кредитів. Дисципліни вільного вибору студента – 60 кредитів Атестація – 3 кредити
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Фокус ОП зосереджено на триєдиній місії і стратегії університету: освіта-наука-регіон. Освітньо-професійна програма спрямована на психолого-педагогічну, дидактичну та методичну підготовку майбутніх вихователів до роботи з дітьми раннього і дошкільного віку (в т.ч. роботи з дітьми з особливими освітніми потребами). Під час розробки програми враховано загальнолюдські та національні цінності, моральні, етнокультурні особливості українського суспільства та регіону. Ключові слова: дошкільна освіта, виховання у дошкільному віці, навчання в закладі дошкільної освіти, розвиток дітей раннього та дошкільного віку, діти з особливими освітніми потребами, спеціальна освіта, інклюзивна освіта
Особливості програми	Особливість ОП обумовлена її цілями та особливостями, що полягають в орієнтації на прикладний регіональний аспект. ПНУ єдиний серед державних закладів вищої освіти регіону, який здійснює підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних майбутніх фахівців дошкільної освіти, має значний науково-педагогічний потенціал викладачів, забезпечує гармонійне поєднання фундаментальності та професійної спрямованості освіти, поширення наукових знань, тісно співпрацює з високопрофесійними фахівцями-практиками у сфері дошкільної освіти на засадах аксіологічного, компетентнісного, студентоцентрованого, практико-орієнтованого та особистісного підходів. Програму розроблено в контексті наступності між дошкільною та початковою освітою; передбачено інтеграцію фахової підготовки в галузі дошкільної освіти з інноваційною та дослідницькою діяльністю. Програма має значну складову компоненту практичної роботи студентів в закладах дошкільної освіти в різних вікових групах (в тому числі й дітьми з ООП-виробнича практика в інклюзивних групах ЗДО).
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003: 2010) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади: 2332 – Вихователь дошкільного навчального закладу 2351.2 – Вихователь-методист 2332 – Методист з дошкільного виховання 3320 – Вчитель з дошкільного виховання 3340 – Асистент вихователя дошкільного навчального закладу 3474 – Організатор культурно-дозвілєвої діяльності. 5131 - Гувернер Згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) бакалавр дошкільної освіти може обіймати такі посади: 234 – Primary School and Early Childhood Teachers
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти або набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання навчання	Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, в основу якого покладено ідею максимального підвищення професійного рівня студентів у працевлаштуванні, що забезпечує їх ефективну співпрацю з освітянами.

Оцінювання навчання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS (100-бальна шкала ECTS (A, B, C, D, E, F, FX)) та національною шкалою оцінювання. Поточні та підсумкові контролю; захист проектів і курсових робіт; усне опитування на семінарських заняттях; експрес-контроль на практичних заняттях і лекціях; тестова перевірка знань; комп'ютерне тестування; рубіжний модульний і ректорський контроль; поточний контроль під час проведення семінарських і практичних занять; контрольні роботи; термінологічні диктанти; звіти про проходження навчальної та виробничої практики; реферати; портфоліо; доповіді; творчі та домашні завдання; колоквиум; самооцінка та взаємооцінка результатів навчання; презентації: усні в PowerPoint та письмові; аналіз педагогічних ситуацій; участь у студентських наукових конференціях.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності за стандартом вищої освіти України	КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. КЗ-9. Здатність здійснення безпечної діяльності.
Загальні компетентності за професійним стандартом	ЗК.01 Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність). ЗК.02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність). ЗК.03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність). ЗК.04 Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

	ЗК.05 Здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; здатність до керування власним життям і кар'єрою, планувати й управляти культурними та соціальними проектами, критично мислити (підприємницька компетентність). ЗК.06 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності (етична компетентність).
Спеціальні (фахові компетентності) за стандартом вищої освіти України	КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку. КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі). КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

	КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки. КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів). КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі. КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку. КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням. КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності. КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності. КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку. КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості. КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей. КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу. КС-17. Здатність нести відповідальність за
--	---

		прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці. КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками. КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами. КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.	
Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за груповою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення трудових функцій за професійним стандартом			
У/п	Трудові функції	Професійні компетентності (за груповою дією або групою трудових дій)	У/п
А	Організація, забезпечення та реалізація освітнього процесу	Прогностична	А1
		Здатність планувати та прогнозувати результати освітнього процесу	А1.1
		Здатність до цілепокладання, самоорганізації та підготовки до здійснення освітнього процесу	А1.2
		Здатність до документування професійної діяльності	А1.3
		Організаційна	А2
		Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою	А2.1
		Здатність обирати ефективні методи, форми та засоби організації освітнього процесу відповідно до запитів та потреб здобувачів освіти	А2.2
		Здатність організовувати ігрову (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною	А2.3
		Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами	А2.4
		Оцінювально-аналітична	А3
		Здатність здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності для адаптації та коригування освітнього процесу відповідно до можливостей та потреб здобувачів освіти	А3.1
		Здатність аналізувати рівень	А3.2

		сформованості компетентностей відповідно до державного стандарту Предметно-методична Здатність формувати у здобувачів освіти ключові компетентності та спільні уміння відповідно до державного стандарту	A4 A4.1
Б	Участь у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища	Здоров'язбережувальна Здатність організовувати фізично безпечне освітнє середовище Здатність організовувати психологічно безпечне освітнє середовище Проектувальна Здатність організовувати та проектувати освітні осередки за принципами універсального дизайну та розумного пристосування	B1 B1.1 B1.2 B2 B2.1
В	Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	Психо-емоційна Здатність до самоконтролю, саморегуляції та толерантної взаємодії Здатність до швидкого реагування на зміни, гнучкість, адаптивність і стресостійкість Педагогічне партнерство Здатність до ефективної співпраці та комунікації в професійній діяльності Здатність залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності Здатність до командної взаємодії Морально-етична Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень	B1 B1.1 B1.2 B2 B2.1 B2.2 B2.3 B3 B3.1
Г	Професійний розвиток та самовдосконалення	Здатність до навчання впродовж життя Здатність до саморефлексії та самооцінювання власної професійної діяльності. Здатність планувати та реалізовувати індивідуальний професійний розвиток та самоосвіту Інформаційно-комунікаційна Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі Здатність ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси в професійній діяльності Здатність дотримуватись правил безпечної	Г1 Г1.1 Г1.2 Г2 Г2.1 Г2.2 Г2.3

		поведінки в цифровому середовищі	
7 - Програмні результати навчання			
ПР-01.	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.		
ПР-02	Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.		
ПР-03	Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.		
ПР-04	Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.		
ПР-05	Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.		
ПР-06	Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.		
ПР-7	Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.		

ПР-8	Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.
ПР-9	Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.
ПР-10	Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами
ПР-11	Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.
ПР-12	Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
ПР-13	Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.
ПР-14	Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.
ПР-15	Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
ПР-16	Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.
ПР-17	Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.
ПР-18	Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.
ПР-19	Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.
ПР-20	Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при

	визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
ПР-21	Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.
ПР-22	Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.
8-1. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучено науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфікованих фахівців-практиків. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	ОП забезпечена науково-методичною літературою, котра знаходиться у бібліотеці основного корпусу ЗВО та ННІМ, а також навчальними посібниками з дисциплін, які вивчаються (http://lib.pnu.edu.ua/ /студенту/забезпечення-навчальною-літературою/). Здобувач ОП має можливість безкоштовно користуватися бібліотечними та інформаційними ресурсами (отримавши вільний доступ до існуючих каталогів наукової електронної бібліотеки ЗВО). Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу відповідає належним нормам. Освітній процес відбувається в приміщеннях (три корпуси), оперативне правління якими належить ЗВО. Загальна площа навчальних корпусів складає 103221,25 кв. м, з них 32209,36 кв. м призначені для використання за спеціальністю, що акредитується. Випускова кафедра має спеціалізовані кабінети для проведення навчальних занять за всіма компонентами ОП. Загальна кількість робочих комп'ютерних місць, які використовуються ОП становить 30 штук, об'єднаних в локальну комп'ютерну мережу, що підключена до мережі Internet.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт www.pu.if.ua/depart/Pedagogical, містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Всі зареєстровані користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-наукової програми викладені у база Центру інформаційних технологій. Фонд наукової бібліотеки ПНУ містить 4595 назв (майже 136 тисяч)

	примірників) навчальної, 5293 назв (понад 26 тисяч примірників) наукової літератури, 72 найменування періодичних наукових видань. Електронний архів факультету містить 8 тисяч найменувань наукових праць. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://www.pu.if.ua/uk/ Вільний доступ через сайт ПНУ до баз даних періодичних фахових наукових видань (в тому числі, англійською мовою) забезпечується: - участю бібліотеки університету у консорціуму ElibUkr. «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України», що об'єднує бібліотеки вищих навчальних закладів, національні бібліотеки та інші організації України. Всі здобувачі мають вільний безоплатний доступ до бібліотек ЗВО, а також можливість безперешкодно користуватися всіма навчальними та комп'ютерними аудиторіями, концертною залом, музичними інструментами. В рамках ОП здобувачі можуть проводити наукові дослідження у формі опитувань, тестувань, інтерв'ю, та працювати в навчальних аудиторіях з необхідним обладнанням. Для здобувачів ОП також створена зручна інфраструктура, є вільний доступ до інформаційних ресурсів, що забезпечує науково-практичну діяльність в межах ОП. Комп'ютери університету підключені до мережі інтернет, на території університету діє безкоштовний доступ до мережі Wi-Fi. В ЗВО також функціонує електронна бібліотека (http://lib.pnu.edu.ua), котра формує каталог усієї інформаційної системи за спеціальностями та напрямками науково-дослідної діяльності здобувачів ОП.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf) національна кредитна мобільність реалізується вітчизняними учасниками освітнього процесу у закладах вищої освіти (наукових установах) - партнерах в

	межах України та передбачає можливість учасників освітнього процесу ЗВО навчатися, викладати, проходити навчальну або виробничу практику, наукове стажування, проводити наукові дослідження у партнерському вищому закладі освіти, з метою реалізації індивідуальних освітніх, академічних та дослідницьких програм; участь у всеукраїнській та регіональних науково-практичних конференціях, наукових проектах, проведення спільних досліджень, підготовка спільних публікацій тощо. Зокрема, викладачі університету мають можливість підвищити свою викладацьку майстерність та розвинути наукову діяльність шляхом проходження стажування у різних організаціях й установах України.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність реалізується вітчизняними учасниками освітнього процесу у вищих закладах освіти (наукових установах) - партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу у вітчизняних вищих закладах освіти (наукових установах) через участь в міжнародних конференціях, підготовку спільних публікацій; участь у навчанні на програмах подвійних дипломів; проведення спільних досліджень. Зокрема, університетом укладено угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1, Mobility Direct, https://ic.pnu.edu.ua/mobility-direct) якими передбачено семестральний обмін студентами, подвійне дипломування тощо (за даною ОП не проводиться).
Навчання іноземних здобувачів вищої Освіти	Не передбачено

1.Перелік компонентів освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

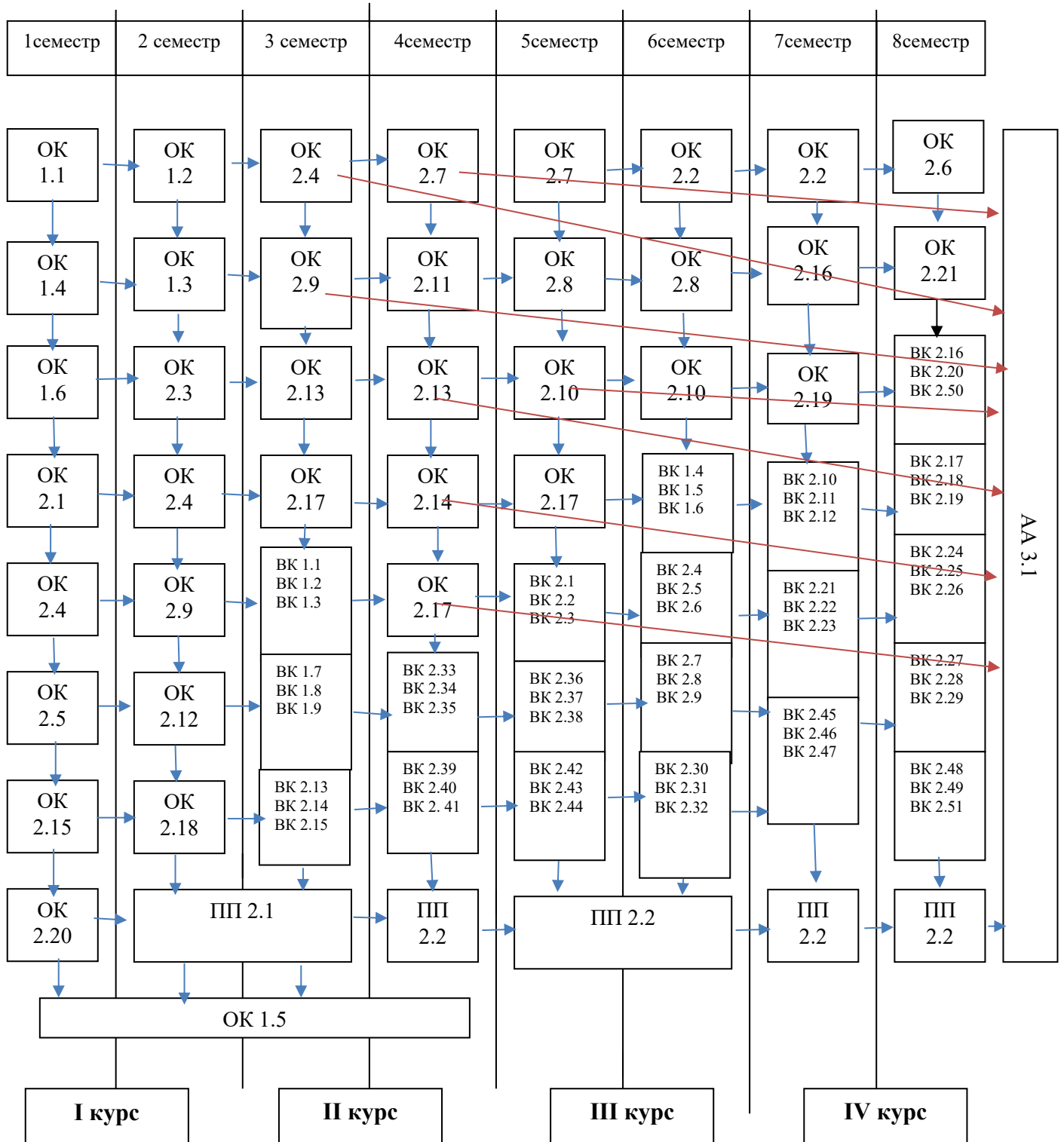
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Нормативні навчальні дисципліни			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.1.	Історія України	3	Залік
ОК 1.2.	Англійська мова	3	Залік
ОК 1.3.	Філософія	3	Залік
ОК 1.4.	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
ОК 1.5.	Фізична культура		
ОК 1.6.	Основи наукових досліджень	3	Екзамен
1.2. Цикл професійної підготовки			
1.2.1. Теоретична підготовка			
ОК 2.1.	Психологія загальна	3	Екзамен
ОК 2.2.	Основи інклюзивного навчання	6	Залік, екзамен
ОК 2.3.	Вступ до спеціальності	6	Екзамен
ОК 2.4.	Педагогіка дошкільна	9	Залік, екзамен, екзамен
ОК 2.5.	Історія дошкільної педагогіки	3	Залік
ОК 2.6.	Основи педагогічної майстерності	3	Екзамен
ОК 2.7.	Дошкільна лінгводидактика	6	Залік, екзамен
ОК 2.8.	Дитяча література	6	Залік, екзамен
ОК 2.9.	Основи природознавства з методикою	9	Залік, екзамен
ОК 2.10.	Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень	6	Залік, екзамен
ОК 2.11.	Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти	6	Екзамен
ОК 2.12.	Теорія та методика музичного виховання	3	Екзамен
ОК 2.13.	Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей	6	Залік, екзамен
ОК 2.14.	Методика проведення занять з народознавства	3	Екзамен
ОК 2.15.	Педагогіка загальна	6	Екзамен
ОК 2.16.	Цифрові технології в освіті	3	Залік
ОК 2.17.	Психологія дітей раннього і дошкільного віку	9	Екзамен, залік, екзамен
ОК 2.18.	Основи спеціальної педагогіки	6	Екзамен
ОК 2.19.	Психолого-педагогічний супровід в ЗДО	3	Залік
ОК 2.20.	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	Залік
ОК 2.21.	Організація і керівництво закладами дошкільної освіти	3	Екзамен
ОК 2.22.	Курсова робота I, II	6	Екзамен, екзамен
1.2.2. Практична підготовка			
ПП 2.1.	Навчальна практика	6	Залік
ПП 2.2.	Виробнича практика	42	Залік, екзамен, екзамен, залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	

2. Вибіркові навчальні дисципліни			
2.1. Цикл загальної підготовки			
БК 1.1	Права і свободи людини та громадянина в Україні	3	Залік
БК 1.2	Основи медичних знань	3	Залік
БК 1.3	Моніторинг якості освіти	3	Залік
БК 1.4	Культура академічної доброчесності	3	Залік
БК 1.5	Медіакультура сучасного педагога	3	Залік
БК 1.6	Правознавство	3	Залік
БК 1.7	Педіатрія	3	Залік
БК 1.8	Менеджмент дошкільної освіти	3	Залік
БК 1.9	Основи економічної теорії	3	Залік
2.2. Цикл професійної підготовки			
БК 2.1	Проекологічна освіта дітей дошкільного віку	3	Екзамен
БК 2.2	Методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти	3	Екзамен
БК 2.3	Педагогіка партнерства	3	Екзамен
БК 2.4	Педагогіка толерантності	3	Залік
БК 2.5	Освітня діяльність дітей раннього та дошкільного віку	3	Залік
БК 2.6	Емпауермент-педагогіка	3	Залік
БК 2.7	Комп'ютерні ігри в роботі з дітьми	3	Екзамен
БК 2.8	Проектно-дослідницька діяльність дітей дошкільного віку	3	Екзамен
БК 2.9	Орф-педагогіка для дітей дошкільного віку	3	Екзамен
БК 2.10	Методика викладання іноземної мови в ЗДО	3	Екзамен
БК 2.11	Педагогіка сімейного виховання	3	Екзамен
БК 2.12	Культура мовлення педагога	3	Екзамен
БК 2.13	Педагогічна етика вихователя	3	Екзамен
БК 2.14	Інноваційні технології в роботі з дітьми	3	Екзамен
БК 2.15	Логіко-математичний розвиток	3	Екзамен
БК 2.16	Наступність ЗДО і початкової школи	3	Екзамен
БК 2.17	Адаптація та соціалізація дітей дошкільного віку в ЗДО і початковій школі	3	Залік
БК 2.18	Аніматорська діяльність педагога в дозвіллі дітей	3	Залік
БК 2.19	Медіаосвіта дітей дошкільного віку	3	Залік
БК 2.20	Арт-терапія в роботі з дітьми дошкільного віку	3	Екзамен
БК 2.21	Методика проведення спортивних ігор з дітьми дошкільного віку	3	Залік
БК 2.22	Здоров'язберігаючі технології дітей дошкільного віку	3	Залік
БК 2.23	Дитяча зарубіжна література	3	Залік
БК 2.24	Виразне читання в ЗДО та початковій школі	3	Екзамен
БК 2.25	Інформаційні технології в інклюзивному навчанні дітей з ООП	3	Екзамен
БК 2.26	Підготовка дітей з ООП до навчання у школі	3	Екзамен
БК 2.27	Педагогічний супровід розвитку обдарованої дитини	3	Залік

БК 2.28	Педагогіка адаптивна	3	Ззалік
БК 2.29	Етнокультурні технології в роботі з дітьми в ЗДО	3	Залік
БК 2.30	Сучасні технології музичного виховання дітей	3	Залік
БК 2.31	Тайм-менеджмент для вихователів ЗДО	3	Залік
БК 2.32	Методика керівництва ігровою діяльністю дітей в ЗДО	3	Залік
БК 2.33	Активізація вивчення іноземної мови в ЗДО і початковій школі	3	Екзамен
БК 2.34	Теорія та методика співпраці ЗДО з родинами	3	Екзамен
БК 2.35	Педагогіка порівняльна	3	Екзамен
БК 2.36	Організація та моніторинг якості освітнього процесу в ЗДО	3	Залік
БК 2.37	Сучасні художні техніки для дітей раннього та дошкільного віку	3	Залік
БК 2.38	Гендерна педагогіка	3	Залік
БК 2.39	Етнопедагогіка	3	Залік
БК 2.40	Ціннісний потенціал української педагогіки	3	Залік
БК 2.41	Педагогіка практична	3	Залік
БК 2.42	Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям	3	Залік
БК 2.43	Соціально-правовий захист материнства і дитинства	3	Залік
БК 2.44	Педагогіка дитячої творчості	3	Залік
БК 2.45	Художня праця і основи дизайну	3	Залік
БК 2.46	Неформальна освіта педагога	3	Залік
БК 2.47	Декоративне мистецтво	3	Залік
БК 2.48	Профілактика і корекція девіантної поведінки	3	Екзамен
БК 2.49	Професійна діяльність вихователя в інклюзивному середовищі ЗДО	3	Екзамен
БК 2.50	Психологія педагогічна	3	Екзамен
БК 2.51	Освітня діяльність вихователя різновікової групи ЗО	3	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
3. Атестація			
А 3.1	Кваліфікаційний екзамен зі спеціальності	3	Екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3.Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену зі спеціальності 012 Дошкільна освіта.
Вимоги до атестаційного/єдиного кваліфікаційного державного іспиту (іспитів) (за наявності)	Кваліфікаційний іспит є комплексною перевіркою рівня відповідності досягнутих результатів навчання вимогам цього стандарту та освітньої програми. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компоненти освітньої програми (дисципліни)	КЗ-1	КЗ-2	КЗ-3	КЗ-4	КЗ-5	КЗ-6	КЗ-7	КЗ-8	КЗ-9	КС-1	КС-2	КС-3	КС-4	КС-5	КС-6	КС-7	КС-8	КС-9	КС-10	КС-11	КС-12	КС-13	КС-14	КС-15	КС-16	КС-17	КС-18	КС-19	КС-20
ОК 1.1	+	+		+			+									+													
ОК 1.2.			+			+	+	+																					+
ОК 1.3.	+	+	+		+					+																			
ОК 1.4.				+		+		+		+																			+
ОК 1.5.		+				+		+	+																		+		
ОК 1.6.			+	+		+	+																						+
ОК 2.1.			+			+				+																		+	+
ОК 2.2.	+																		+					+				+	+
ОК 2.3.	+	+		+																+								+	+
ОК 2.4.			+							+			+									+					+		
ОК 2.5.	+			+						+																			+
ОК 2.6.				+			+																				+	+	+
ОК 2.7.			+								+			+						+		+						+	
ОК 2.8.			+					+					+	+								+							
ОК 2.9.			+									+	+		+		+												
ОК 2.10.			+					+				+	+					+									+		+
ОК 2.11.		+							+													+		+					
ОК 2.12.						+	+				+						+					+							
ОК 2.13.			+								+									+		+							+
ОК 2.14.			+											+		+				+		+							
ОК 2.15.		+	+																							+	+		+
ОК 2.16.			+				+	+																			+	+	+
ОК 2.17.	+										+	+						+									+		
ОК 2.18.	+					+													+					+	+				
ОК 2.19.					+														+					+			+		
ОК 2.20.			+					+							+											+			
ОК 2.21.	+				+														+							+		+	
ОК 2.22.			+	+	+	+	+			+																	+	+	+
ПП 2.1.			+	+		+	+	+	+	+							+			+	+	+	+	+	+			+	+
ПП 2.2.			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
А.А 3.1	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					

2.Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Компоненти освітньої програми (дисципліни)	ПРН-01	ПРН-02	ПРН-03	ПРН-04	ПРН-05	ПРН-06	ПРН-07	ПРН-08	ПРН-09	ПРН-010	ПРН-11	ПРН-12	ПРН-13	ПРН-14	ПРН-15	ПРН-16	ПРН-17	ПРН-18	ПРН-19	ПРН-20	ПРН-21	ПРН-22
ОК 1.1															+	+						
ОК 1.2.						+						+	+									
ОК 1.3.						+						+				+						
ОК 1.4.						+						+				+	+					
ОК 1.5.														+								
ОК 1.6.						+						+								+		
ОК 2.1.		+				+						+										
ОК 2.2.			+					+		+			+								+	
ОК 2.3.									+		+	+		+								
ОК 2.4.	+	+		+		+						+										
ОК 2.5.									+													
ОК 2.6.	+					+						+						+		+		
ОК 2.7.	+	+			+												+	+				
ОК 2.8.							+								+			+		+		
ОК 2.9.	+						+						+					+				+
ОК 2.10.	+						+											+		+		
ОК 2.11.	+						+							+						+		+
ОК 2.12.	+		+		+							+										
ОК 2.13.	+		+				+											+		+		
ОК 2.14.	+								+						+			+				
ОК 2.15.	+	+				+						+				+						
ОК 2.16.						+										+	+	+				+
ОК 2.17.		+	+														+		+	+		
ОК 2.18.			+					+		+	+									+		
ОК 2.19.							+	+						+		+					+	
ОК 2.20.														+		+						+
ОК 2.21.					+		+	+					+			+						
ОК 2.22.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПП 2.1	+	+	+	+		+			+	+	+	+		+				+	+	+		+
ПП 2.2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
А.А 3.1	+	+	+	+	+		+	+	+	+					+			+				

